

Dzień 3 TEMAT DNIA: Bolesław Chrobry – pierwszy król

Zapis w dzienniku: Poznanie pierwszego króla Polski Bolesława Chrobrego. Używanie w praktyce jednostek: litr, pół litra, ćwierć litra.

Cele nauczyciela.

Uczeń:

- uważnie słucha wywiadu z przewodnikiem dotyczącego historii Bolesława Chrobrego,
- odpowiada na pytania dotyczące wysłuchanego wywiadu,
- omawianie obrazu Jana Matejki, – tworzy listę gości zaproszonych na koronację,
- redaguje zaproszenie na koronację do władców w imieniu króla,
- układa pytania do wywiadu z królem,
- redaguje odpowiedzi w imieniu króla,
- objaśnia podane wyrazy na podstawie tekstu,
- wyszukuje potrzebnych informacji w tekście i na ilustracji,
- rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące odmierzania płynów,
- zna i stosuje określenia: litr, pół litra i ćwierć litra,
- posługuje się poznanymi jednostkami pojemności,
- wykonuje proste obliczenia typu $1\text{ l} + 1\text{ l} = 2\text{ l}$, pół litra i pół litra to 1 litr
- na podstawie ilustracji,
- myśli logicznie.

Cele w języku ucznia Dzisiaj na zajęciach wysłuchacie fragmentów słuchowiska na temat pierwszego króla Polski – Bolesława Chrobrego. /**Wykorzystanie tablicy interaktywnej** /

Wypowiedź się na temat wysłuchanej historii. Opowiedz o koronacji Bolesława Chrobrego na podstawie obrazu i słuchowiska. Napiszecie zaproszenie w imieniu króla na ceremonię koronacji. Ułożycie listę gości zaproszonych na koronację. Ułożycie pytania do wywiadu z królem. Rozwiążecie zadania tekstowe, stosując jednostki pojemności .

Pytania kluczowe • Dlaczego Koronacja Bolesława Chrobrego była ważnym wydarzeniem dla Polski? • Jakie produkty w sklepie sprzedawane są w litrach? Środki dydaktyczne: Oto ja – podr. pol.-społ. cz. 2, ćw. pol.-społ. cz. 3, podr. mat.-przyr. cz. 2, ćw. mat.-przyr. cz. 2, płyta Słuchowiska, płyta CD, słownik języka polskiego, korony z papieru, naczynia do mierzenia pojemności: butelki o różnej pojemności, szklanki.

Przebieg zajęć

1. Król – wprowadzenie do tematu zajęć. • Uczniowie siedzą w kręgu i odpowiadają na pytania nauczyciela: Kim jest król? Kto to jest królowa? Jak nazywa się syn królewski, a jak córka? Jak nazywa się państwo, w którym władcą jest król? • Następnie uczniowie szukają haseł: król, królowa w dostępnych źródłach (np. słownik języka polskiego) i głośno je odczytują. Chętni uczniowie wymieniają królów polskich i zagranicznych. **Pokaz królów na tablicy interaktywnej.**

2. Zapisanie na tablicy pytań kluczowych.

3. Zabawy ze słowem – wzbogacanie słownictwa. • Uczniowie podają wyrazy do rodziny wyrazu król i zapisują je na tablicy. Następnie układają imiona z u dla poszczególnych członków rodziny królewskiej, np. Manuela, Onufry, Bogumił. Uczniowie siedzą w kręgu i układają opowiadanie zawierające wszystkie wyrazy z utworzonej rodziny wyrazów.

4. O pierwszym królu polskim – uważne słuchanie, czytanie ze zrozumieniem (podr. pol.-społ. s. 5). • Uczniowie oglądają portret Bolesława Chrobrego i czytają o nim informacje. Wyjaśniają, co to są insygnia władzy królewskiej i wymieniają je, co to jest Szczerbiec i kiedy oraz od kogo otrzymał go Bolesław Chrobry, co to jest denar i czyja podobizna się na nim znajduje (polecenie 1). – Uczniowie słuchają fragmentów słuchowiska O pierwszym polskim królu. – Nauczyciel ogłasza drugą część konkursu Dawne dzieje Polski i, tak jak w dniu poprzednim, czyta pytania, a uczniowie w parach zapisują odpowiedzi na kartkach: Kiedy urodził się Bolesław Chrobry? Kiedy zmarł? Jak mieli na imię rodzice Bolesława Chrobrego? Gdzie trafił w wieku 7 lat? Emnilda – trzecia żona Bolesława Chrobrego urodziła mu syna – jak miał na imię? Z kim walczył Bolesław Chrobry? Kto przeprowadził ceremonii koronacji? Jaki obrzęd towarzyszył tej ceremonii? Co symbolizował ten obrzęd? Co otrzymał po koronacji król od biskupów? Co oznacza przydomek „Chrobry”? – Chętne pary czytają odpowiedzi na pytania. Za każdą prawidłową odpowiedź zapisują obok punkt, następnie je zliczają. Nauczyciel zbiera kartki z odpowiedziami.

5. Koronacja Bolesława Chrobrego – opis obrazu, ćwiczenia w pisaniu (podr. pol.-społ. s. 5, ćw. pol.-społ. s. 7). • Uczniowie oglądają i omawiają obraz Jana Matejki. Wskazują postać Bolesława Chrobrego, arcybiskupa i cesarza. Na podstawie obrazu opowiadają o koronacji i władcach Polski (polecenia 2–4). • Nauczyciel uzupełnia wypowiedzi uczniów: Na obrazie, przy trumnie ze szczątkami św. Wojciecha klęczy Bolesław Chrobry. W dłoniach trzyma włócznię św. Maurycego i gwóźdź z Krzyża Świętego dar od cesarza Ottona. Na głowę Bolesława, biskup Radynty wraz z cesarzem, kładą koronę królewską. Cesarz, Otton przedstawiony jest na obrazie boso, jest to bowiem wyraz jego czci dla świętego męczennika. Z tyłu za cesarzem stoi królowa Kunhilda z synem Mieszkiem II. Dalej widoczni są: rycerz Stoigniew, książę kijowski – Światopełek i Bezprym, starszy syn Bolesława. Na obrazie z prawej strony wyróżnia się wsparty na tarczy i w hełmie z orlimi skrzydłami – rycerz Nawoj z rodu Sieciechów. Przy tronie, stoi brat króla Władysław, trzymający chorągiew królewską. Cały kościół wypełniony jest rycerstwem i zachwyconym uroczystością tłumem.

• Uczniowie oglądają insygnia władzy królewskiej (Szczerbiec, denar) i je opisują.

• Uczniowie tworzą listę osób, które mogłyby brać udział w uroczystości koronacyjnej. Uzasadniają swój wybór (ćw. 3).

• Następnie uczniowie szukają haseł: król, królowa w dostępnych źródłach (np. słownik języka polskiego) i głośno je odczytują. Chętni uczniowie wymieniają królów polskich i zagranicznych.

- Przedstawienie celów zajęć w języku ucznia i nacobezu. Zapisanie na tablicy pytań kluczowych.

- Zabawy ze słowem – wzbogacanie słownictwa.

• Uczniowie podają wyrazy do rodziny wyrazu król i zapisują je na tablicy. Następnie układają imiona z u dla poszczególnych członków rodziny królewskiej, np. Manuela, Onufry, Bogumił. Uczniowie siedzą w kręgu i układają opowiadanie zawierające wszystkie wyrazy z utworzonej rodziny wyrazów.

4. O pierwszym królu polskim – uważne słuchanie, czytanie ze zrozumieniem (podr. pol.-społ. s. 5).

• Uczniowie oglądają portret Bolesława Chrobrego i czytają o nim informacje. Wyjaśniają, co to są insygnia władzy królewskiej i wymieniają je, co to jest Szczerbiec i kiedy oraz od kogo otrzymał go Bolesław Chrobry, co to jest denar i czyja podobizna się na nim znajduje (polecenie 1). – Uczniowie słuchają fragmentów słuchowiska O pierwszym polskim królu. – Nauczyciel ogłasza drugą część konkursu Dawne dzieje Polski i, tak jak w dniu poprzednim, czyta pytania, a uczniowie w parach zapisują odpowiedzi na kartkach: Kiedy urodził się Bolesław Chrobry? Kiedy zmarł? Jak mieli na imię

rodzice Bolesława Chrobrego? Gdzie trafił w wieku 7 lat? Emnilda – trzecia żona Bolesława Chrobrego urodziła mu syna – jak miał na imię? Z kim walczył Bolesław Chrobry? Kto przeprowadził ceremonii koronacji? Jaki obrzęd towarzyszył tej ceremonii? Co symbolizował ten obrzęd? Co otrzymał po koronacji król od biskupów? Co oznacza przydomek „Chrobry”? – Chętne pary czytają odpowiedzi na pytania. Za każdą prawidłową odpowiedź zapisują obok punkt, następnie je zliczają. Nauczyciel zbiera kartki z odpowiedziami.

Koronacja Bolesława Chrobrego – opis obrazu, ćwiczenia w pisaniu (podr. pol.- -społ. s. 5, ćw. pol.- -społ. s. 7). • Uczniowie oglądają i omawiają obraz Jana Matejki. Wskazują postać Bolesława Chrobrego, arcybiskupa i cesarza. Na podstawie obrazu opowiadają o koronacji i władcach Polski (polecenia 2–4). • Nauczyciel uzupełnia wypowiedzi uczniów: Na obrazie, przy trumnie ze szczątkami św. Wojciecha klęczy Bolesław Chrobry. W dłoniach trzyma włócznię św. Maurycego i gwóźdź z Krzyża Świętego dar od cesarza Ottona. Na głowę Bolesława, biskup Radynty wraz z cesarzem, kładą koronę królewską. Cesarz, Otton przedstawiony jest na obrazie boso, jest to bowiem wyraz jego czci dla świętego męczennika. Z tyłu za cesarzem stoi królowa Kunhilda z synem Mieszkiem II. Dalej widoczni są: rycerz Stoigniew, księżę kijowski – Światopełek i Bezprym, starszy syn Bolesława. Na obrazie z prawej strony wyróżnia się wsparty na tarczy i w hełmie z orlimi skrzydłami – rycerz Nawoj z rodu Sieciechów. Przy tronie, stoi brat króla Władysław, trzymający chorągiew królewską. Cały kościół wypełniony jest rycerstwem i zachwyconym uroczystością tłumem. • Uczniowie oglądają insygnia władzy królewskiej (Szczerbiec, denar) i je opisują. • Uczniowie tworzą listę osób, które mogłyby brać udział w uroczystości koronacyjnej. Uzasadniają swój wybór (ćw. 3). 20 • Uczniowie przypominają, w jaki sposób piszemy zaproszenie. Nauczyciel zapisuje na tablicy elementy, które zawiera zaproszenie i zapisuje również ważne fakty: Data – 18 kwietnia 1025 roku, Miejsce – Katedra metropolitańska w Gnieźnie. Koronacji dokona arcybiskup gnieźnieński Hipolit. • Uczniowie samodzielnie układają i zapisują treść zaproszenia dla władców innych państw na koronację Bolesława Chrobrego. Chętni uczniowie czytają treść zaproszenia, pozostali uważnie słuchają i sprawdzają, czy zostało ono poprawnie ułożone (ćw. 3). Pozostali uczniowie podnoszą kartki TAK – jeżeli uważają, że zaproszenie jest poprawne, NIE – jeżeli uważają, że zaproszenie zawiera błędy. Wszelkie wątpliwości rozstrzyga nauczyciel lub chętny uczeń.

6. Koronacja w klasie – scenki dramatyczne. • Nauczyciel dzieli uczniów na dwie grupy. W każdej grupie uczniowie wybierają spośród siebie króla, arcybiskupa, królową, biskupów, cesarza, innych władców, rycerzy, poddanych. Ustalają ceremonię koronacji, namaszczenie, podawanie insygniów władzy i zachowanie gości – ukłony, okrzyki (Wiwat król!, Niech żyje król!). Następnie przedstawiają ceremonię koronacji.

- Wywiad z władcą – układanie pytań do wywiadu (ćw. pol. społ. s. 8).

- Uczniowie wypowiadają się na temat poznanych władców polskich. Rysują portret wybranego władcy. Układają i zapisują pytania do wywiadu z tym władcą (ćw. 1).
- Nauczyciel wybiera spośród uczniów księcia Mieszka I i króla Bolesława Chrobrego, sam pełni rolę ich doradcy. Pozostali uczniowie siadają w dwóch grupach. Przynależność do grupy zależy od tego, do kogo uczniowie ułożyli pytania.
- Uczniowie zadają pytania według ustalonej kolejności. Przed zadaniem pytania uczniowie wstają, przedstawiają się i składają ukłon. Po usłyszeniu odpowiedzi siadają na swoje miejsce.
- Uczniowie wybierają dwa najciekawsze pytania i zapisują do nich odpowiedzi (ćw. 1). 8.

Podsumowanie zajęć przy użyciu tablicy interaktywnej . uczniowie oglądają przykład koronacji króla. Jak to wyglądało dawniej.